

Tisztelni a beteget – ez a legfontosabb

Munka, becsület, haza és hit minden területen – ez dr. Romics Imre professzor ars poeticája és egyben üzenete a fiataloknak. Ő, akárcsak bátyja, László, aki egyben példaképe volt, ezt hozta otthonról.

Hisz abban, hogy minden generációban megvan a tisztelet, még ha egészen más gondokkal kell is megküzdeniük. „Más világ van, a rezidensek már önállóbbak, képzetebbek, jól beszélnek nyelveket, de ez jól is van így. Viszont fontos megőrizni a »nagyok« emlékét, »merítkezni« tudásukból, emberségükből. És mindig egy lépcsővel előrébb kell lépni” – vallja az urológus szakember. Bátyja volt az első orvos a családban, aki megmutatta azt az utat, amelyet pályája során mindvégig maga előtt látott. Különböző személyiségek voltak, a 11 év korkülönbség okán más korszakban, nem egyszerre nőttek fel, de értéke rendjük az életről, a betegekről való gondolkodásuk ugyanaz volt és maradt. Tőle tanulta többek között a beteg tiszteletét, a beteggel való kommunikációt, a hangnemet, nincs tegeződés, bratyzás, mert annak a gyógyítás látja a kárát. Dr. Romics Imre urológusprofesszor orvosi szobájában ma is ott van édesapjuk fényképe.

– *Hogyan indultak el az orvosi pályán? Mi adta a motivációt?*

– Édesapánk jó nevű asztalos volt, abban reménykedett, hogy majd László bátyám, ha leérettségizik – ami nagy szó volt akkor –, elvégzi a faipari iskolát, és együtt viszik majd a műhelyt tovább. Mint Romics és fia. Csakhogy közbeszólt a rendszer, 1950. május 1-jén elvették tőlünk a műhelyt, édesapám már másnap ugyanazon a gyalupadon, ugyanazokkal a szerszámokkal dolgozott, de már nem tulajdonosként, hanem a ktsz alkalmazottjaként. László bátyám onnantól másfelé vette az irányt, orvosi pályára készült. Öt évvel később érettségizett, de addigra már nagyon megváltozott a világ. Voltak értelmiségi, paraszt, munkás és „egyéb” származású kategóriák. Mi az egyebek közé tartoztunk, ez volt a legrosszabb, a gyárostól a kisboltosig, kiskereskedőig, önálló iparosig, sokakat soroltak ebbe a csoportba. Ezért

Dr. Romics Imre professzor

nem vették fel a bátyámat az orvosegyetemre. Én akkor kilencéves voltam, emlékszem, hogy milyen elkeseredett és szomorú volt emiatt. Ahhoz, hogy az 1954-ben született öcsénkkel együtt a három fiút apánk el tudja tartani, eldöntötte, hogy őszibarackost ültet. Sajnos, így László bátyám volt, aki négyszáz gödröt ásott ki a facsemetéknek – egyetemi tanulmányok helyett. 1955 telén fizetés nélküli laboráns-állást kapott a Rókus Kórházban, így közelebb került a medicinához. 1956-ban kissé enyhültek a politikai viszonyok, és az újabb jelentkezés eredménnyel járt. Én kilenc év múlva nyertem felvételt, akkor már nem számított a származás. A felvételiértést a határidő utolsó napján kaptam meg, a postaépület előtt izgatottan várva. Annyira izgatott voltam, hogy elrohantam a postára, amikor megjött az értesítés. Azután haza. Apánk ott állt a munkapadnál, ácszerű a füle mögött, enyves kézzel, és kezét fogott velem. Azt a kézfogást sose felejttem el. Amikor Miklós fiamat felvették, ugyanúgy fogtam meg a kezét. Abban benne volt minden.

– *Mi volt benne?*

– A szeretet, a legtöbb, ami gyermek és szülő között létezhet. Ezért is fontos számomra, hogy emléket állítsak, állítsunk édesapámnak és ma

már a bátyámnak is. Erről szól a *Prof. Dr. Romics László Akadémikus Emlékére Alapítvány* is. Az érdi rendelőintézet az ő nevét viseli, amelyben egy dombormű és egy márványtábla emlékezteti a betegeket, hogy kiről neveztek el az intézményt. Ezt hirdetem mindenkinek.

– *Mi jut elsősre eszébe a bátyjáról?*

– Nagyon jó testvér volt. A helyzetünk speciális volt, hiszen amikor én tízéves voltam, ő már huszonegy, egészen más élethelyzetben, más baráti körben. Ő orosz–latin osztályba járt, és amint megtapasztalta, hogy a nyelvtudás hiánya milyen nehézségeket okoz a szakmában, átkért engem az akkori latin–orosz szakról, hogy angolt tanulhassak. Orvostanhallgatóként, felnőttként kerültünk közelebb egymáshoz. Valahányszor ügyelt, én medikusként bementem hozzá a klinikára, az esti vizitjeire, hogy tanuljak tőle. Szüleink betegsége miatt is szoros kapcsolatban voltunk. Amikor átvettem a klinika vezetését, folyamatosan segített nekem, akkor már tíz éve volt tanszékvezető. De az orvoslásban is rengeteget tanultam tőle. A belgyógyászati szakkönyv a bibliája volt, telis-tele kis cetlikkel, a hozzáolvasott, hozzáírodalmazott megjegyzésekkel. Folyamatosan egy angol szótárral a hóna alatt járt-kelt, mindent tudni akart. Ezt én is megtanultam. Ma is úgy emlékeznek rám a barátaim, hogy ülök a Balaton partján a fűzfa alatt, és kopog az írógépem, mert szakmai cikket írok, olykor még a szabadságom alatt is.

– *Hogyan látja ma az orvosok, főként a fiatal orvosok helyzetét?*

– Nem tudom a mienkhez hasonlítani. Egészen más rendszerben éltünk. Például egy nemzetközi kongresszusra kijutni ma valójában pénzkérdés, akkoriban politikai kérdés is volt. Vagy kiengedtek, vagy nem, a valutaproblémákról, vízumról nem is beszélve. De leemelem a kalapom, a családalapítás, lakhatás, nagyon nem könnyű a mai fiataloknak. Mellette még szakmailag is előrébb jutni. Persze van, aki nem akar professzor lenni, nem tör szakmai babérokra, csak a betegekkel foglalkozni és felnevelni a gyerekeket.

– *Mit adhat egy ilyen díj?*

– Azt gondolom, ha valaki egyáltalán pályázik, abban van ambíció. A szakmai fejlődés igénye. Önmagában az, hogy elkészíti ezt az anyagot, már növeli a tudását, ez már elhivatottságot jelent. Most is több mint kétszáz pályázat érkezett, ez is mutatja a motivációt, az elkötelezettséget. Ez nagyon fontos, mindig egy lépcsőfokkal feljebb lépni. És ami a legfontosabb: a beteg érdeke, mindenekfelett. Ráadásul, amikor elhangzik a Semmelweis Napon a kitüntetettek neve, az igen magasztos, felemelő érzés a pályázónak. Ha én kapnék egy ilyen díjat, biztosan mindent tudni szeretnék a névadóról. Utánanéznék minden fellelhető forrásból, hiszen ez nagyon különbözik a hagyományos pályázatoktól. Felesége és fia hozta létre, saját anyagi forrásait beletéve, mert ezt látták a bátyámtól, hogy mindig segíteni, támogatni kell. Legyen az beteg, vagy éppen egy fiatal, pályakezdő orvos. Ahogy a bátyámat ismerem, tiltakozna, hogy róla díjat

DR. ROMICS IMRE UROLÓGUSPROFESSZOR

A Semmelweis Egyetem, Általános Orvostudományi Kar Urológiai Klinikájának korábbi igazgatója, a Magyar Tudományos Akadémia II. (műtéti) Tudományos Bizottság tagja, az Európai Urológus Akadémia teljes tagja. Negyvenhárom éve jelent meg az első uroonkológiai témájú írása. Magyarországon elsőként foglalkozott a prosztaták komplex kivizsgálásával, gyógyszeres és sebészi kezelésének, valamint a betegek szűrésének megszervezésével. Nevéhez fűződik többek között a PSA (prostata-specifikus antigén) hazai alkalmazásának bevezetése. Több mint húsz éve szervez tudományos üléseket, szakmai szimpóziumokat, az Uroonkológiai Társaság, illetve az *Uroonkológia* című szaklap alapítója, nevéhez fűződik az Uroonkológiai Centrum elindítása is.

De megannyi nemzetközi és hazai szakmai, orvosi lap szerkesztésében ma is részt vesz. Eddig összesen 840 előadást tartott, ebből 550-et uroonkológiai témában, az 510 dolgozatából 296 szintén ebben a témakörben született, ide értve kandidátusi és nagydoktori dolgozatait. Díjai közül különösen fontos az Európai Urológiai Társaság uroonkológiai szekciójától kapott elismerés, az ESOU Lifetime Achievement Award (2014), valamint a Genersich-díj (2011). A Magyar Köztársaság Tisztikeresztjét, Pro Universitate és Semmelweis Ignác Emlékérem és Jutalomdíjat (2014), valamint Erdélyben gróf Mikó Imre-díjat kapott. Tiszteletbeli tagja az európai, német, osztrák, cseh, lengyel, szlovák, román és horvát urológus- és orvostársaságoknak.

Az érdi Dr. Romics László
Egészségügyi Intézmény
bejárata

vagy szakrendelőt nevezzenek el. Nagyon puritán, szerény ember volt.

– *Hogyan beszél Önről Koltay Gábor világhírű rendező a Lélektől lélekig című beszélgetőkönyvében? Tudná idézni azt a néhány sort?*

– „Eleink példájából tudást, hitet és bátorságot meríteni. Azt gondolom, a világ legszebb foglalkozása embertársaink fizikai és szellemi gyógyítása. Azaz az orvosi hivatás. Filmes és színházi emberként egész életemben elveszett magyarság- és nemzettudatunkat keresem. Mindig is foglalkoztatott tehát a kérdés, jobb orvos-e, aki magas szintű szakmai tudásán kívül sokoldalúan mű-

velt, az állandóan változó világ rezdüléseire érzékeny ember, s aki rendületlenül kutatja, honnan jöttünk, hová tartunk, és mi dolgozunk a világon. Dr. Romics Imre urológusprofesszor nemcsak elismert, nemzetközi hírű szaktekintély, hanem a magyar kultúra és történelem iránt is szenvedélyesen érdeklődő ember. A vele folytatott beszélgetéseim során közelebb kerültem a kérdés megválaszolásához. Élete példázza, hogy »a múlt nagyjainak és nemes hagyományainak tiszteletben tartása a felemelkedésünk legfőbb biztosítéka«.

Kun J. Viktória

A Prof. Dr. Romics László Akadémikus Emlékére Alapítvány minden évben pályázatot hirdet Magyarországon dolgozó, magyar állampolgárságú, 40 éven aluli orvosok és orvosbiológiai kutatással foglalkozó személyek számára.

A pályázat célja: a klinikai gyógyítás vagy orvosi tudományos kutatás területén dolgozók kiemelkedő tudományos tevékenységének elismerése.

Előnyt élveznek azok a pályázók, akik az Alapítvány névadójának munkásságát folytatva cardiovascularis és anyagcsere-betegségek területéről nyújtanak be pályázatot.

A PROF. DR. ROMICS LÁSZLÓ AKADÉMIKUS EMLÉKÉRE ALAPÍTVÁNY PÁLYÁZAT
EZ ÉVI DÍJAZOTTJAI:

1. díj – **Dr. Molnár Ágnes:** RAAS- és SGLT2-gátló gyógyszerek cardiovascularis protektív hatásainak mechanizmusai diabetesben
2. díj – **Dr. Tóth Gábor:** A cukorbetegség és a diabeteses retinopathia epidemiológiai vonatkozásai hazánkban
3. díj – **Dr. Szűcs Gergő:** A kardiolipin és a praediabeticus állapot által indukált szívkárosodás kapcsolatának vizsgálata
4. díj és LAM-különdíj – **Dr. Sztanek Ferenc:** A szénhidrát- és lipidanyagcsere új biomarkereinek vizsgálata diabeteses neuropathiában
5. díj – **Dr. Nagy-Grócz Gábor:** Az endokannabinoid anandamid hatása egy szenzitizációs markerre és a PACAP-rendszerre a migrén nitroglicerines állatmodelljében